

Fiscus nationis uplandicæ.

Ett upptäckt minne från forna dagars studentlif.

När i midten af 1600-talet de uppsaliensiska studenterna för inbördes hjälp och gemensamma nöjen började sammansluta sig till nationer, blef det helt naturligt en sådan korporations första intresse att skaffa sig en gemensam kassa, en *fiscus*. Dessa kassor och deras förvaltning äro i själfva verket ett af de ämnen, som mest lägga beslag på intresset hos denna tids studenter, hvarom nationernas historia nogsammt bär vittne.¹ Det är lätt att förstå, att under sådana förhållanden en mycket viktig plats bland en nations inventarier kommer att intagas af dess kassakista, så mycket mer som denna då för tiden var förvaringsplatsen ej blott för nationens tillgångar i reda pengar utan äfven för dess arkivalier och bibliotek.

Af dessa nationernas gamla fisci finnas emellertid nu ej många bevarade. Äfven om man kan förmoda, att en undersökning af nationshusens vindar ej skulle vara utan resultat, står det dock fast, att till för kort tid sedan endast en enda dylik varit känd i Uppsala, nämligen den *Fiscus nationis fennicæ*, som finns förvarad i Universitetets museum.

För ett par år sedan gjorde emellertid docenten Olof Östergren den intressanta upptäckten, att en i hans ägo befintlig kista bar märken efter en numera till större delen borttagen inskrift i metallbokstäfver af följande lydelse:

FISC. NAT. UPLAN^{CÆ}.

Som detta ej kan tolkas annat än som FISCUS NATIONIS UPLANDICÆ är det tydligt, att vi här ha att göra med den kassakista, hvilken tillhört den Natio Uplandica, som sedermera — jämte Natio Fjerdhundreds och Natio Roslagica — uppgått i den nuvarande Upplands Nation.

Denna kista, se fig. 1, som till sin typ är något yngre än den ofvan omtalade Finländska Nationens fiscus, är af en ansevärd storlek

¹ Se särskildt Eug. Lewenhaupt, Anteckningar om Uplands Nation före 1830 Upsala 1877.

(0,95 × 0,55 × 0,50 m. längd, bredd, höjd) af furu, helt klädd med läder och rikt smyckad med vackra och pompösa beslag. De senare, som till sin stil kunna karakteriseras som senbarock, tyda på att kistan kan dateras till något af 1700-talets första decennier.

Fig. 1. Fiscus nationis uplandicæ.

Med hänsyn till det stora nations- och kulturhistoriska värdet hos denna kista är det att hoppas, att Upplands Nation skall bli i stånd att återförvärfva detta sitt forna inventarium, på hvilket den genom nuvarande ägarens tillmötesgående fått uppmärksamheten riktad.

Gunnar Ekholm.

Utdrag ur äldre litteratur.

Nyårsseder vid medlet af 1700-talet.

Ur Götheborgska Magasinet 1759, nr 2, d. 8 jan.

— — — Kaste wi ögonen på närwarande seder och bruk; så finne wi qwarlefwor Hedniska widskepelsor. Mången slösar i dag med